

СТРАЖА

ОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Адреса за телеграме:
 „СТРАЖА“ — БЕОГРАД
 Претплата за Србију
 на пошти:
 на годишњу дан. 12.—
 шест месеци 6.—
 три месеца 3.—
 један месец 1.—
 Претплата за иностранство
 на пошти:
 на годишњу дан. 30.—
 шест месеци 15.—
 три месеца 7.50

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

За општинско сиротињу

Јуче нам је саопштено да ће Општина данас издавати помоћ сиротињи београдској, која је пуних 14 дана јецала и гладовала под јармом аустријским. И право је да јој се изда помоћ коју јој наша држава још раније припремила.

Без обзира на то, ко је покренуо ово питање ми по здрављамо овај племенити гест увиђавних људи који су то одмах прихватили и постарали се, да се одмах приведу и у дело.

Ми знамо да је овај посао скопчан с великим незгодама у толико више, што је улазак Аустријанаца у Београд пореметио и укочио цео тај посао који је до некле био срећен.

Па ипак, ми смо уверени да ће наши вредни општински чиновници уложити сву енергију да се тај посао што боље и брже среди и да опет почне својим током да функционише. Посао ће ићи у толико лакше и брже што има чиновника, који су ту за

време окупације остали и знају врло добро како се београдска сиротиња мучила и какве је незгоде претурала преко своје главе.

Генерализатору и свима сарадницима ове племените идеје, ми као један део јавног мишљења из свег срца благодаримо. Надајући се, да ће сви општински службеници сложено прионутн на рад који је пун тешкоћа и незгода ели руковођени хуманим осећајима и добром вољом они ће га успешно савладати.

Ми смо увек рачунали на вредност општинских службеника, и ако баш нису тако добро награђени ипак су се евојски заузимали за поверени им посао. И за то што многи услед необавештености нападају ову врсту службеника ми као познаваоци њихове дужности, овим путем истичемо њихов рад и у име свротиње београдске одајемо признање и хвалу њихову раду.

Хвала Београдској Општини!

Цар побегао

Мали породичан савет

После породичног савета, коме су присуствовали сви ерцхерцоци и ерцхерцогинје, које се налазе у Бечу, решено је да цар са послугом напусти беч и да се пресели у Грац.

Ово царско бежање изазвало је јаку панику међу грађанством, које се више ни у Бечу не осећа сигурним.

„Журнал де Балкан“.

своје силе, да се Србији и осталим силама из Споразума укаже свака пажња, пошто се оне боре за добро свих малих и потиштених народа.

Бугарске финансије

Европска новчана криза осећа се јако у Бугарској. Државни чиновници добили су само пола плате за прошли месец.

Буџет показује дефицит, који влада мисли да покрије, увођењем нових пореза нарочито таксом на извоз цералија.

У собрњу је министар поднео буџет, држао експозе о финансијској и економској ситуацији земље.

Наше победе

— Интересовање Француза за Србе —

На фронту код Њепора и Вердена, морал француских трупа и њихово здравствено стање су одлични. Код свију трупа влада дивно и непоколебљиво поверење у победу. Свуда и у рововима и у бивацима, официри и војници показују своје живо интересовање за Србију, и траже извешта о српским друговима, изражавајући своје дивљење на херојству наше војске која после три ранија рата, победоносно одолева четири-месечним нападима много јачег заједничког непријатеља. Они упућују своје братске поздраве нашим официрима и војницима и изражавају наду да ће Срби одржати неповрећену стечену славу и поднети све жртве за победу српске ствари.

Племенитим људима

„Кад Србија изађе из садашње тешке борбе као победилац, многи ће се синови и кћери ова земље застидети, што ни једном лептом и ни једним погезом нису допринели српској победи. Свак треба да има на уму, да се зна и да се строго рачуна води о томе, шта ко може дати, а шта даје.“

Стотине и хиљаде људских жртава, које су подлегле и подлежу студени и глади биле би спасене, када би се по топлим одајама и богатим дућанима, по обичним трпезаријама и светлим димовима мовима имало само један малени део онога пожртвовања с којим се бори Српски Војник на бојишту за нас и

После пораза

— Први утисак у Бечу —

Из Беча стигао је у Букурешт овај извештај о стреловитом поразу аустријске војске у Србији.

Већ два дана пресбир није објављивао никакав извештај са јужног бојишта. Око редакција листова маса се гушила чекајући ратне извештаје. Најзад у уторак око 9 часова увече „Бечки Дневник“ је кратком вешћу објавио да се војска из стратегијских разлога повлачи. Ова вест прошла је кроз Беч као муња и за мало, па се готово цео Беч дигао из кревета и појурио на улицу.

У 11 часова по поноћи листови су донели опширне извештаје о „крвавој борби“ у којој су се аустријски пукови славно показали, али су ипак морали, према наређењу команде, да се повуку. Морал код трупа је одличан.

Цар и пораз

Кад је Франца Јосиф добио извештај о поразу дубоко се замислио и пуна два сата није никога пуштао. После дужег ћутања најзад је пустио код себе председника бечке општине.

Смењени генерали

Генерали: Франк, Кузинка и Потторек предложени су од врховне команде да се смењу са својих положаја.

Млади херој

— Достојан потомак јуначког претка. —

Пешад. потпоручник Михајло Бирчанин рањен је у овом рату два пута. И то први пут у крвавој борби на Шапцу, као питомац војне академије; а други пут у борбама око Лазаревца као потпоручник.

За време српско-бугарског рата он је као четник учествовао у небројаним борбама и био је контузован.

Све ово тако је леп доказ силног патриотизма младог Бирчанина који није заборавио да је потомак славног Бирчанин Илије, који је свој живот положио за слободу своје отаџбине.

Младом хероју желимо да што скорије оздрави те да здрав и чист оде понова у свети бој за народ свој.

Свете жртве

Анта Милошевић, потпуковник, командант XI пешад. пука.

Брана Кара Лазич, пешад. поруч.

Павле Миловановић, капетан пешад.

Како се Руси боре

— Из једног извештаја главног стана —

...Појачања, која су стигла нашој војсци нашоше мост на Дону код Курава разрушен и да је непријатељ посео положаје на левој обали реке.

Под непријатељском ватром један наш славни пук прегазио је Донец газети већ залеђену воду до гуше и на јуриш заузео вис Тенгсберг који је обезбеђивао прелазак наших осталих трупа!

За Србију

— Митинг у Букурешту —

У Букурешту је пре неколико дана одржан митинг на који је узело учешћа неколико десетина хиљада душа. Сви говорници у својим говорима износили су како је од највећег интереса по Румунију, да се остави своје неутралне политике и да узме активна учешћа у војни, јер још није доцкан. Усвојена је једнодушна резолуција, у којој се између осталог вели и ово:

— Грађани вароши Букурешта сакупљени, без разлике на партијска обележја захтевају од владе, да у интересу Румуније употреби свој ауторитет, а тако и све

Издавање сиротињске помоћи

Данас ће се издавати помоћ београдској сиротињи у основној школи Макензијеве улице. Сви сиротни грађани нека се данас обратe тамо.

части Отаџбине. Све те многобројне жртве лежаће на савести оних, који данас утопљени и нахрањени из заклона посматрају сву садашњу беду људску.

Али, још ни у дванаестом часу најје доцкан учинити оно што се четири ратна месеца оклевало да учини. Србија се налази у дванаестом часу свога великог страљања. Ускоро ће Србији сванути Васкрс и гранути светлост. Они, који се са равнодушношћу данас односе према крсним мукама Отаџбине, стићеће се сутра када сване Велики Дан.

За то, синови и кћери Србије, пожурите сви, али сви без изузетка, да се одужите својој Отаџбини, да јој се одужите и да је задужите за велику и сјајну будућност, коју вам Она носи.

Пожурите, српски милијунари да један део свога имања приложите за спас оних, који лебде сваког минута између живота и смрти.

Пожурите, сви имућни, да новцем и стварима испкупите толике животе. Како су јевтини новци, ствари према животу људском! Само јевтино можете ви свасти толике животе људске! „С. Н.“

СКИЦЕ

Првих дана кад су се аустријски официри размислили по Београду, наши гамени почели су да продају анзихтекарте, које су и раније продавали вичући:

„Аустријски зверства у Мачви“.

Један официр приђе им са питањем:

— Шта је то?
— Аустријски култура! — одговори дечко и продужи даље свој посао.

Одведени у ропству

Жарко А. Павковић, службеник желез. Стар 48 год. Оставио сестру, жену и брата.

Јосиф Прокић, обућар, рад. стар 27 год. оставио жену и стару мајку.

Одолен Бартош, полицијски

„На комите“

— Једна ноћна шетња —

За тали часак стигоше пред кафаном „Топ“.

— Овде је био стан Савеза Добровољца?

— Јесте.

— Зар није исто Добровољца и комитација?

— Није!

— Па каква је разлика између ових?

Добровољци припадају регуларној војсци а комите то су четници, који имају свога војводу и воде борбу у виду герилских ратова.

Док су они водили овај разговор, дотле је један од оних жандарма претурао по фијокама и вадио разне фотографије слике и акта, које је по том брижљиво предавао Шварцу (Шварц је био управник Полиције.)

чиновник, стар 26 год.

Смет. Миловановић, књижев. рад. стар 16 год.

Милан Барјактаревих, обућар. Стар 58 год. оставио жену и троје деце.

Петар Марин бравар, стар 46 година, оставио само жену.

(Свршиће се)

Енглеска флота

— Бомбардовање немачких одељења. —

Енглеска флота која крстари око белгијске обале бомбардовала јака немачка одељења, која су се налазила у белгијском приморју.

Бомбардовање је било пуних 36 часова и Немци су претрпели тешке губитке.

Споразум

— Између Грчке и Румуније о даљем држању. —

Једна добро информисана личност на грчком двору изјавила је, да се између румунског и грчког двора воде преговори о даљем држању обеју држава.

Српска победа примљена је код народа веома симпатично.

Говори се о путу В. Низелосовом за Букурешт, где би изменуо мишљења са румунским државницима.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Пореско Одељење

Један део чиновника Београдског Пореског Одељења већ је допутовао у Београд и за дан два почеће да функционише.

Виљемова болест

— Све горе —

Болест Виљемова иде све на горе. Од операције, којој се мислило приступити, морало се је одустати, пошто је царско здравље таково, да би му операција болест само погоршала.

— То није тачно г. градоначалниче, рече Шварц г. Боторићу.

— Молим вас ја знам да је ово тачно што говорим а то ће вам сваки од нас моћи потврдити. Ваша је ствар да ли ћете ми веровати, само ја сам казао праву истину!

— Ми смо добили извештај да се овде у стану налазе бомбе и да ви о томе позитивно знате!

У том се појави и један Бугарин с поља, који по овоме шт. ћу даље саопштити, изгледа да није добро спаковао лаж, јер није познавао г. Боторића! Тај Бугарин је био њих главни шпијун који је сваког од реда денунцирао.

— Мени је казао председник општине да се овде налазе скривене бомбе, говорио је Бугарин Боторићу.

— Пардон г. п. пуковниче мољаше Боторић Шварца, да

Пошта

Јуче су чиновници Београдске Поште допутовали у Београд и данас ће се уселити и сместити у згради Трпче Београдске Гимназије. Почетак саобраћаја јавићемо накнадно.

Рањени

Рез. нар. Коста Пововић, поруч. Коста Ј. Војновић.

Пажња

Моли се она г-ђа код које је Драгољуб Савић доселио кућне ствари да се картом јави Драгољубом оцу Данилу Савићу Босанска број 12.

Голдштајн

Члан фирме Српска Банка Голдштајн који има кућу у Земуну, рзди у Београду узима паре од нас а живи у Бечу. За све време рата, до уласка Аустријанаца, Српска Банка била је својина Српска, кад је Голдштајн дошао он ју је огласио за бечку и маовину и хтео је да ухапси пуномоћника Српске Банке. Нека се и ово зна.

Зоненфелд у Београду

За време аустријске окупације у Београду и онзи чивутин Зоненфелд, из Земуна безобразно је ушао у Београд са својим фијакером вичући: „ајлем карзљу“ живео м царски краљ доле „Петрови државци“.

Ми белажимо ово колико да се зна, злу не требало.

„Руски Цар“

Ресторација и пивница „Руски Цар“ отворена је и ако је ово отворање скопчано неколико годинама. Г. Влајко Радовић по старом се за добро пиће, јело и услугу те ће публика као и пре бити увек добро услужена.

Залуд Швабо...

Ала се је зацрнила Дрина
Прешо Шваба да туче Србина
Залуд Швабо митраљежи твоји
Кад се Србин од тебе не боји.
Залуд Швабо хаубица љута
Када Србин никад не одступа
Залуд Швабо та ваздушна лађа
Кад те српска хаубица гађа
Залуд Швабо аероплан бели
Хоће Србин баш да га прострели
Кад те Србин на Церу победи
Спавај Швабо још ноћас на миру
А сутра ћеш побећи преко Дрину
Бежи Швабо право води Сави
Пропао је Франц Јосеф хелави
Залуд Франц рефлектори твоји
Кад те Србин с престола обори
Залуд Франц те твоје штифлетно
Кад те уби краља Петра дете.

Драгољуб Карин
каплар

Карл Франц

Аустријски престононаследник тешко рањен

Тајно је донет у Грац, престононаследник Карл Франц, који је у последњим борбама у Карпатима тешко рањен.

Рана је веома тешке природе, јер је зрно повредило неколико ребара и лекарима, који се налазе око рањеног наследника задаје велику бригу.

Црвени Крст

моли за поклоне: новаца, душека, гађа, чарапа, сламарица, кошуља, јоргана, јастука, поњави, ћилима, шареница, пешкира, марама, назувица, опанака, ципела, чучица, анула и посуђа.

— Господо ја гарантујем свјим животом да је кафеци а ове радње, један веома поштен и добар грађанин, а што је најглавније он је у једној руди сакат те с тога он не може да буде комита?

Ако ви овом човеку источите пиће он ће по тати пуки сиромашак а мислим да није право, да човек ни крив ни дужан пропада!

— Добре! Онда ћемо за сад оставити ову радњу, док не прибавимо још неке податке па ћемо се доцније вратити на њу.

И на томе се свршило.

После пола ноћи, пустио су г. Боторића да иде својој кући, где су га породица и г.

Ђижда с настрољењем очекивали. Они су мислили да је он већ смакнут. Кад је наишао г. Боторић у кућу, г.

Ђо ица га је дочекао са речима: по Богу брата остаде ли жав, ми смо те већ опла-

ка и!

— Хвала Богу остао сам жив али ме тролетница ухватила! уздахну Боторић.

Тако су Аустријанци свакодневно потрзали општинаре тражећи да пронађу комите и људе који у опште нису ту. А то треба да имају на уму они људи, који замарају овима што су остали у Београду. И ако сматрају да су они једино добри Срби и патриоти зато што су побегли из Београда онда ћемо ми да пустимо општинске фијакере да мало преговоре и о њима али онда им заиста неће бити баш так пријатно. Боље ће бити да приђуте и да не чачкају.